

L'Esquella de la Torratxa

Any XLIV

Número 2239

15 cèntims — Atrassats, 30

PERTENECCE A LA BIBLIOTECA
AYENSO BARCELONES
Barcelona 3 de febrer de 1922

LA NOSTRA HISENDA

—Mireu quin quadro més trist!... Lo que ningú havia gosat ensenyar-vos, jo us ho ensenyo.

III^a Fira Oficial de Mostres

I^a INTERNACIONAL

BARCELONA 15 - 25 MARÇ 1922

Soler i Torra germans

BANQUERS

Compra venda de valors · Ordres de Borsa · Canvi
de moneda · Gires sobre l'estranger · Comptes
corrents en monedes Nacional i Estrangera

Rambla d'Estudis, n.º 13 i Bonsuccès, n.º 1

PARA ENFERMEDADES DEL
ESTÓMAGO É INTESTINOS

GASTROL

MIRET

PROBARLO ES CURARSE

NATALIO MIRET - Farmacéutico
Diputación, 205 - BARCELONA

DE VENTA
EN TODAS PARTES

Bloks Notes

a DEU cèntims

BAZAR UNIÓN Unió, n.º 3
BARCELONA

Bazar de la Unión

Útiles para escritorio

:: Tintas superiores ::

Libros rayados - Impresio-
nes comerciales - Notas de
precios - Circulares - Es-
quelas - Facturas - Sobres
Memorias - Papel de cartas
Talonarios - Memorandums
Invitaciones - Prospectos
Tarjetas de visita, etc., etc.

CALLE UNION, 3 (junto la
Rambla)

BARCELONA

REMEI INFAL·LIBLE

per a curar els mals dels peus

Penellons - Ulls de poll - Durícies
Suors - Cansanci - Escaldament, etc.

preconitzat pel cèlebre

Doctor CATRIN, de Paris

Caldrà pendre un sencill bany de peus amb
aigua calenta, disolguent an ella, un grapat
de Saltrats-Rodell o siguin «Sals minerals
concentrades».

Als deu minuts, els ulls de poll més endu-
rits, es poden arrencar amb la punta de
l'ungla, sens necessitat d'estisores ni navalla.
Aixís mateix, la inflor, cremor, cansanci que
hi pugui haver-hi, os passarà com per en-
cantament.

Els Saltrats-Rodell «Sals minerals concen-
trades», es venen a preu mòdic en totes les
farmàcies y Centres d'Específics de

BARCELONA

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger,

PERTENECE A LA BIBLIOTECA
MUNICIPAL DE BARCELONA

Lo de cada dos anys

Les eleccions abans eren un alçament ciutadà, republicà o catalanista, però un alçament civil. Avui, són una rifa, primer de qui en dona més, després de qui promet més i s'ho treballa millor. El diumenge se fa la rifa, i vint-i-cinc senyors tenen premis. La ciutat, parla d'ells com dels sortosos mortals que tenien dècims de la grossa.

Generalment, com en la rifa, els afortunats són els anònims. Repasseu, amics, les candidatures de les cantonades, i no trobareu gairebe persones conegudes. És l'exposició de l'anònim; és la elecció del senyor de sa casa, és el triomf del ciutadà desconegut. I quan topeu amb un nom i cognom que us fan dir: «Home, fulano!» la sorpresa de que aqueix fulano integri una candidatura és tan forta, que immediatament la destrieu en interrogacions:

—Però aquest senyor ha estudiat dret polític i dret administratiu?

—No, senyor.

—Es advocat?

—No.

—Ni enginyer?

—Ni enginyer.

—Ni mestre de cases que pugui aconsellar a la secció de Foment?

—Ni mestre de cases.

—Serà un temperament organitzador, un home de iniciatives?

—Tampoc.

—Tal volta commourà a les masses amb les seves oracions?

—No parla.

—Escriurà, construint idees o vulgaritzant-les?

—No sap escriure.

—Voldrà portar al Municipi aquelles institucions amb les quals la Diputació inicià la nova vida catalana?

—No ha visitat l'Institut d'Estudis, no ha trepitjat l'Escola Industrial, ignora l'Escola del Treball...

—Així, en nom de què comina a la ciutat per a que li otorgui la seva representació?

—En nom del partit. Ell és del partit i essent ell del partit, la ciutat ha d'ésser d'ell. Ademés, és jove, generalment, els candidats de la «Lliga», són joves, i els dels radicals de mitja edat, de segona joventut, i saben que ells estaven predestinats a manar la ciutat.

—Què voleu dir?

—Es una teoria meva. A la política, com a la prostitució, com al piano, precisa dedicar-s'hi des de la més tendre edat. Els polítics fan ja política en el col·legi; com els pianistes i les futures cortisanes estudiaven el seu difícil art a l'edat en que els altres nois jugaven a saltar i parar o a la corda. Doncs, tots aquests, des de adolescents, per predestinació, tiraven per a polítics, com des del col·legi, pels seus dits o les seves cames, sabien un noi o una noia que esdevindrien un gran pianista, o una gran bandarria.

*
**

Però jo sento una misericordiosa afecció per aquests sers que des de l'anonimat se llencen a les glòries cíviques. Vençuts o vencedors, les eleccions constitueixen per a ells el moment culminant de les seves vides. Reintegrats, el proper dilluns, a les seves llars, repetirien, si els sabessin, els versos d'Alfred de Vigny:

Jo he fet il·lustre un nom que m'has trasmès sens glòria,
Que no és antic? I què hi fa! No serà recordat,
quan des del jorn mateix que'l va mostrar mon front...

Tot una genealogia de bons menestrals esdevindrà gloriosa des del diumenge i des del dia en que el nom familiar aparegué per cantonades i diaris. Després passarà el temps, mes en els calaixos domèstics, grogues i estripades, les fulles de paper seguiran recordant les jornades memorables. I el candidat anònim, explicarà als fills, orgullosos dels pares: «Quan jo me vaig presentar per regidor...».

PARADOX

MUNICIPALESCA

La ciutat resta per fer

Manquen, com qui diu, unes hores per a que reventi la cloaca, que és la lluita electoral. Lluita d'ambicions insanes, d'odis mal disimulats, de misèries i de passions, les més baixes i reprobables.

El salt de la Cuca-fera

Una sèrie de desconeguts, als que's sumen qualques desfogats, es preparen per a clavar les sever urpes a les carns de la infeliç *Pubilla*, que no pot ja amb els seus ossos. Al costat de l'indocumentat, van aquesta vegada els que de l'administració dels bens ciutadans, han fet un ofici; els que han pres la ciutat per camp de conquesta; els que, sota la capa de l'amor a Barcelona, tracten de refer, o de fundar, la seva hisenda personal.

L'esperit popular, l'ideal de la població, no batega en cap de les candidatures que simulen disputar-se els vots ciutadans. Les llistes de noms sotmeses a l'atenció de la gent, responen a l'afany de domini covat pels grups polítics que's barallen per a fer-se amb les escorrialles d'un passat llunyà.

L'afany mostrat per a anar a l'Ajuntament, l'interès excessiu en sacrificar-se pel pròxim, diuen ben clar la intenció que mou als candidats. El seu altruisme, el seu desprendiment, es compagina ben poc en els dies d'egoisme ferotge que dissortadament vivim. Pot dir-se que l'esperit de sacrifici, l'abnegació, no es donen si no és per a assolir els llocs de l'administració pública. El fet és tant més estrany, quan és sabut que la maledicència no sol mostrar-se benigna amb els *favorecuts amb la sort*.

La formació de les candidatures ha donat, com sempre, ocasió a un bat-i-bull de mil dimonis. A protestes i a manifestacions d'indisciplina. La major part dels candidats han anat a l'aranya estira cabells. La conveniència de cada hù, ha sobrepujat a l'amor al partit i a l'estima que socialment ens devem els uns als altres. Si alguna ha pogut ésser confeccionada sense escàndol, resulta la tal tan sumament amorfa i vulgar, que fa venir llàgrimes de dolor.

Opinem que s'imposa, com mai, la creació d'una

corrent ciutadana, que acabi amb el predomini del vici, atrabiliari i descarat. Amb el botiguer sense lluc ni consciència. Amb l'advocat de secà. Amb el metge dels gegants, que al deixar els afers propis per la cosa pública, causa als oïdats a patir-lo més dany que una pedregada.

Tot el temps que triguem a espolsar-nos la ronya que suposa l'existència dels actuals agrupaments polítics, tardarà Barcelona a ésser un poble modern, mereixedor de l'estima a que té dret.

Avui per avui, malgrat les apariències, és la ciutat un llogaret; quelcom en període de formació; tot menys un cos viu, amb consciència dels seus deures.

JUST

Lo inesperat

An aquí el dia 5 farem regidors. A Roma fan Papa. No podrà negar ningú que no portem el rellotge a l'hora d'Europa i que no sentim les palpitations del temps. Nosaltres regidors i ells Papa. Eleccions a la fi.

Tothom se pregunta qui serà Papa. En Gasparri? En Merry del Val? En Mercier? Qui sap si un cardenal català! Impossible? Per tots els camins se va a Roma, fins pel litoral o per l'interior. Si Catalunya tornarà a

ésser rica i plena, si ressucitarà de dins la seva història, per què no ha de tornar a tenir un altre Papa?

Quan va venir el cisma, els Papes se'n anaren a Avinyó, que era a Provença, cosina germana de Catalunya, i quan encara s'elegien Papes que no fossin italians, hi va haver un Borja, que fou valencià, és a dir, català a mitges.

Doncs ara, sigui com sigui, serà català sencer. El catalanisme ho té decretat, i com que el catalanisme mai ha treballat a l'ombra, ja és públic que Catalunya tindrà Papa.

Els cardenals votaran—és lo que se sap—per En Gasparri o per En Merry del Val.

El nostre cardenal, Vidal i Barraqué, se votarà a sí mateix.

I sortirà per minoria.

Aquella mòmia

L'Eduard Toda ha fet una gran deixa a la ciutat, del tresor que ha anat recollint pel món i que té recollit en el seu castell d'Escornalbou.

Però encara que'ns ho deixi tot, Barcelona no posseirà mòmia pròpia, perquè En Toda les dugues que tenia les va donar fa temps: l'una al Museu de Vilanova i l'altra al Museu de Madrid. Fou un conflicte l'arribada de les mòmies, semblant al que'ns descriu l'Eça de Queiroz en *L'Epistolari de Fradrique Mendes*. Els duaners no sabien quina tarifa aplicar a les mòmies d'En Toda.

A l'últim, un quefe va resoldre el conflicte:

—Que pagui com a bacallà sec.

I així se feu.

Els que blasmen la vulgaritat i la grolleria, que són el distintiu de bona part de la producció teatral catalana, tenen feina tallada per a estona. El dany, en comptes de minvar, tendeix a aguditzar-se de dia en dia.

Hi hagué un temps en que el parlar ordinari en les comèdies semblava patrimoni de determinats autors mancats d'horitzó espiritual. Animes de canti literàries. Senyors que, artísticament, no volien veure-hi més enllà del nas, i als que la casualitat, un incident qualsevol, menava a trepitjar les taules.

Les coses han canviat radicalment.

Les expressions xiroies, les xabacanades de llenguatge, han saltat de les farses casolanes, que'ns divertiren de petits, a les comèdies novíssimes amb ínfulas de renovadores. El tresor servat pels escriptors pintorescos i intuitius, ha passat a mans dels literats ultramoderns. Els termes indelicats, o impolits, en ésser engegats pels nostres pseudo-reformadors, es transformen en veritables gràcies; en ço que podríem dir-ne la quinta essència del bell dialogar.

Aital reflexió m'ha sigut suggerida novament en escoltar la conferència donada al «Romea» pel poeta Josep M.ª de Sagarra, traductor, a l'ensem, de *L'es-*

cola dels marits, representada, com se sap, per a commemorar la naixença de Molière.

Passo per alt el to general de la conferència, avalada per ço que de més prosaic i ordinari sol posar el vulgus en les converses, per a fer constar la freqüència llastimosa amb que de la boca dels personatges molierescs surten les veus *estaquirot, guillat, poca-solta, barra, poca-vergonya, badoc, beneit* i altres tan definitives i selectes com aquestes.

En matèria de teatre català, pot dir-se que com més anem menys valem. Assistia jo a la representació de *L'escola dels marits*, i em semblava trobar-me davant d'un drama de *pa sec*, d'un d'aquells cent peus que engiponava En Teodor Baró, que a. c. s.

Tot vé, naturalment, de que cap geperup es vegi el gep, car es presenta an En Josep M.ª de Sagarra com un dels nostres valors més fermes.

—.....!

—Tot lo que vulguin, però com a tal ens el presenten.

On era?...

Ah, sí.

PILAR ALONSO

La nena mimada dels barcelonins

PERTENECE A LA BIBLIOTECA
ATENEO DEL BARCELONÉS

Deia que cap geperut es veu el gep.

De no ésser així, com rediable se li hauria acudit al *Brusi* aconsellar an En Cambó que clavi un impost als noctàmbuls?

De prosperar la idea, seria l'amic Burgada, figura capdal de la redacció del confrare, la primera víctima del sistema.

En Sagarra, doncs, escriuria amb certa cura i deixaria el *Brusi* d'aconsellar an En Cambó, si com queda apuntat es vegessin el gep els geperuts.

Ambdós, En Sagarra i el *Brusi*, sofreixen del mal que pateix En Gómez Carrillo, un altre que tampoc ha filat d'avui.

Aquest Gómez Carrillo, que vol passar com un mosqueter, que's vanta de posseir l'esperit d'un ciutadà migeval, s'ha sortit de mare pel fet de que en un teatre de Berlín s'hi representi actualment una espanyolada.

En Gómez Carrillo, que ha parlat mantes vegades de Barcelona com podria fer-ho un *boche* que acabés d'arrihar aquí per primera vegada, aferma que en punt a espanyolades n'hi ha prou amb uns captaires que en l'escenari parisenc de l'«Opera Comica» i en l'obra *Dans l'ombre de la Cathédrale*, que és *La Catedral*, de Blasco Ibáñez, passen l'estona matant-se els polls.

Com sovint sol ocorre-li, En Gómez Carrillo tampoc s'ovira el gep. Confòn llastimosament els termes, ço que és tant com dir que no sap de què se les heu.

La veritable espanyolada són ell i la seva esposa, senyora Meller, tan sensible als aplaudiments dels públic cosmopolites que omplenen les sales dels music-halls de la capital de França.

Els captaires que en *La Catedral* s'entretenen caçant polls, són lo que de més castiç i més autèntic puga donar-se en un teatre d'aquí o de fora.

—Com no estaveu, doncs, recullit a casa d'algun parent?

—No'n tinc cap, de parent.

—En la vostra filiació consta que haveu tingut un germà.

—El meu germà fa cent vint-i-dos anys que és mort.

—Aquí no estem per a bromes, senyor acusat.

—No faig bromes; dic la veritat.

—Com pot ésser que un home tingui un germà que faci cent vint-i-dos anys que és mort?... Veiam! Com ho explica vostè?...

—Molt senzill: Jo tinc vuitanta un anys. El meu pare es va casar en primeres núpcies l'any 1795 i, al cap de tres anys, se li va morir el fill, l'únic fill que va tenir d'aquella dona; després, el meu pare va fer la bestiesa de tornar-se a casar quaranta quatre anys més tard, o sia l'any 1839... i al cap de dotze mesos va nèixer un servidor de vostès. Ja està explicada la extranyesa de tenir un germà al cementiri des de fa cent vint-i-dos anys.

I just!... compte rodó!...

XARAU

LA PETITA ANÉCDOTA

Aqueixa es podria intitular «coses que passen». Coses estranyes que al primer cop d'ull semblen impossibles i que, no obstant, es basen en lògiques realitats d'aquelles que toquen de peus a terra.

L'escena ens la conta així mateix una revista francesa, i passà, no fa gaire, en una oficina judicial d'un poblet veí de París.

Un home, un acusat, es presenta davant del funcionari.

Aquest li pregunta:

—Com vos dieu?

—Fulano.

—No teniu mitjans de viure?

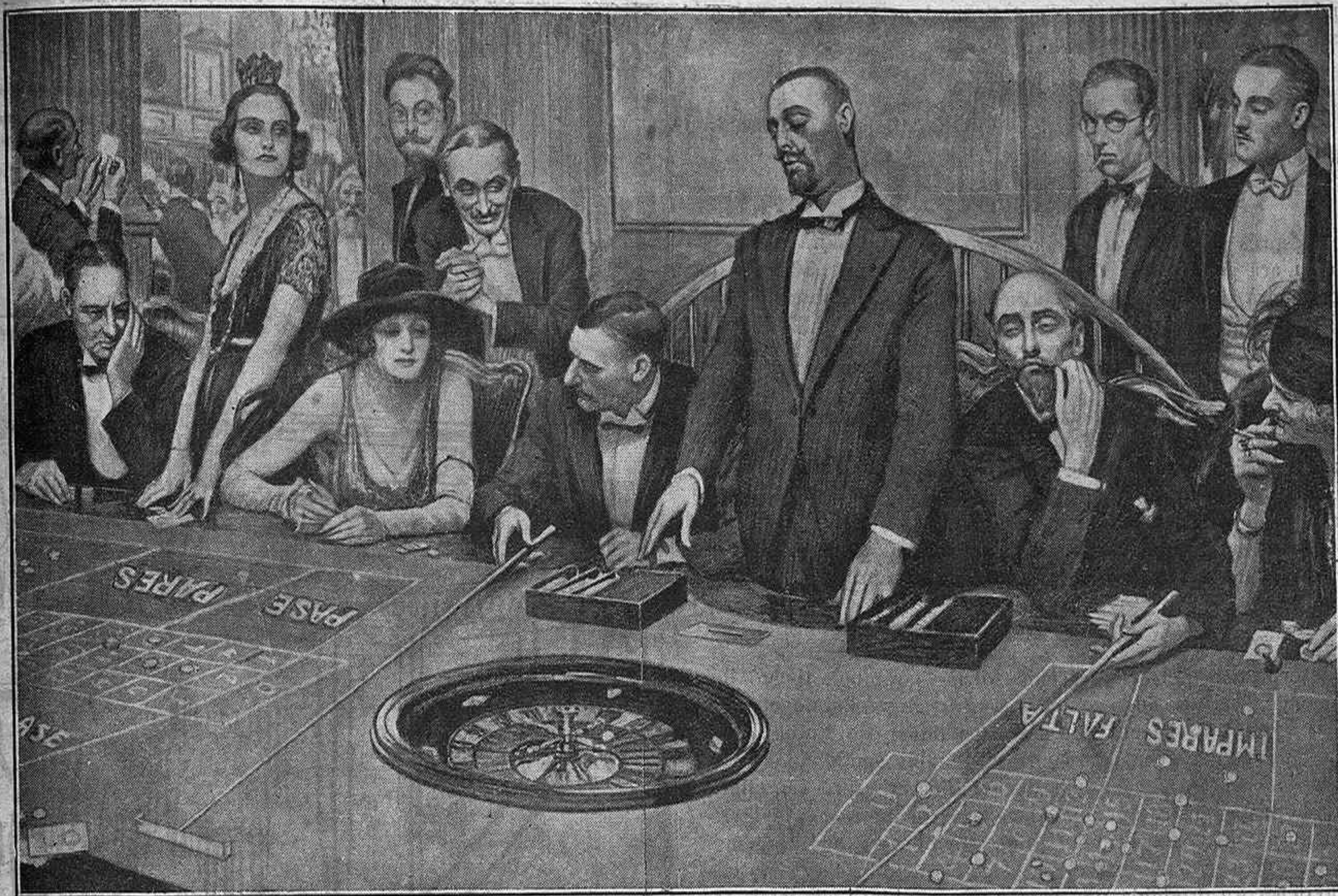
—No, senyor.

— Què ja han elegit el nou Papa?

— Per què ho vol saber?

— Per escriure-li si necessita majordona.

UNA «PASTERA» ARISTOCRÀTICA

—Posin, senyors, posin, que qui no posa no treu.

LICEO

La hija de la nieve, és un conte rus molt tendre i molt plè de poesia que, val a dir la veritat, als meridionals ens resulta bastant extravagant. No obstant, el seu mateix exotisme, els seus tipus originals i les seves nombroses escenes pintoresques fan agradable i interessant l'acció, per altra part senzillíssima. La música, que és el plat fort, resulta bella i seriosa. Rimski-Korsakof hi posà tota la seva ànima i tot el seu talent. Fragmentàriament la coneixiem. A base de motius populars, la partitura està saviament instrumentada i conté passatges de gran emoció.

S'hi distingiren notablement les senyores Sadoven, Davidof i Horwa; i els senyors Bielnia, Ivantzof i Kaidanof.

I es guanyà una ovació ben merescuda el mestre, també rus, senyor Kussewitzki.

Abans d'ahir, dimecres, tingué lloc una representació de *L'Africana* per el gran Hipòlit Lázaro

I l'exquisit *Maruf*... que no'ns el deixaràn sentir?

ROMEA

Apart el seguit triomf ascensional d'En De Sanctis, que ja ha acabat, no hi hagué, de novetat, altra cosa que dues representacions de Molière, una, *L'escola dels marits*, versió deguda al vigorós Sagarra, que tingué caràcter de solemne aconeteixament; i

l'altra *El Misanthrop*, traducció d'En Maseras, que fou donada en funció popular pels alumnes d'En Gual, diumenge al matí.

Havem llegit que al «Bobino», de Paris, foren protestades per part del públic—un públic que s'avorria—determinades obres de Molière que's donaren, com aquí, amb motiu del tricentenari. Els espectadors barcelonins han sigut més *condescendents* amb En Poquelin; han rigut, s'han interessat per les faules, han celebrat les genialitats del gran psicòleg-dramaturg, han aplaudit... i fins han cridat: «L'autor!»

De la mà d'En Gual, d'En Sagarra i d'En Maseras, el senyor Molière ha triomfat; i potser ha triomfat més aquí que a la seva terra.

La execució de *L'escola dels marits* no es distingí pas per la seguretat dels interpretadors; potser d'aquí vint o vinticinco representacions més, anirà com una seda.

En la interpretació de *El Misanthrop*, feta per voluntariosos aficionats deixebles de l'«Escola» s'hi distingiren el senyor Trull, molt encaixat i les senyoretas, totes.

—De *La dona que se'n va de casa* i d'*El quart de la sort*, estrenades dimarts, no som a temps de dir-ne encara res.

NOVEDADES

Amb el reforç del «Gran Charlot» en els cartells, s'ha augmentat de debò la concurrència de públic en aquesta sala d'espectacles.

Alternen amb els números sensacionals, interessantíssimes presentacions de clowns musicals i equilibristes de tota mena.

Cada setmana, nous programes.

PRINCIPAL-PALACE

Sabem per referències que els dos quadres nous «Jazz-Band Infernal» i «Dancing-Divertissement» afegits a la famosa revista *Zig-Zag* han sigut acollits triomfalment. Dos nous èxits, dels quals,

amb major coneixement de causa, prometem parlar-ne amb més extensió en el número pròxim.

POLIORAMA

Aquesta nit, estrena de *Ladrones*, comèdia en tres actes i un epíleg, tret d'una famosa novel·la italiana.

ÇÓMICO

Després de *Los tres mosqueteros*, que no resultà massa, ens donen ara *El registro de la policia*, tot esperant *El brujo* que s'estrenarà demà, i en qual obra sembla que l'Embresa hi xifra les més falagueres esperances.

GOYA

Un bon melodrama amb totes les agravants del gènere és aqueixa obra *La casa del odio* que conté escenes crudels, d'aquelles que fan posar pell de gallina. El públic s'interessa amb l'acció que és clara i dreturera. El diàleg, ben treballat, comou a les ànimes fàcils a l'emoció.

Els artistes d'En Moranó, i ell en primer lloc, juguen aqueix *melo* d'una manera justa i acabada, quasi perfecta.

ORFEO GRACIENC

Interpretada pel grup escènic Adrià-Claramunt, tingué lloc diumenge, l'estrena de la comèdia *La dona de gel*, del novell autor català Ventura Rodríguez. Són dos actes deliciosos. En el primer, l'autor presenta un constant contrast de vius sentimentalismes i tendres afeccions pugnant amb un caràcter fret, aspre, cantellut — el de la protagonista, una noia educada sense amor, al estranger — caràcter a voltes excessivament cruel, — en el segon, més ingenu i, per tant, més espontani vé el desglaç d'aquella dona i la natural fusió dels cors produïda per l'amor. En conjunt i en detall ens semblà una comèdia encertada i ben acceptable. L'autor demostra una gran trassa en els estudis psicològics, en la trama i fins en el diàleg. Unicament ens permetèiem aconsellar-li que excursés la escena de conjunt dels dependents i que pentinés el llenguatge; que no sempre té aquella naturalitat deguda, potser a causa de la pruija encomanadissa de cercar preciosismes literaris que, en el teatre — creguïns el senyor Ventura — són inútils, quan no perjudicials. Ens referim a frases com aquella de «Em fereixes amb l'espasa de les teves teories exòtiques» i alguna altra que ens encolomaren els benemèrits còmics de l'«Orfeo».

Les senyores Valero, Prats i Monasterio, bé. Els mascles, tots a l'hora.

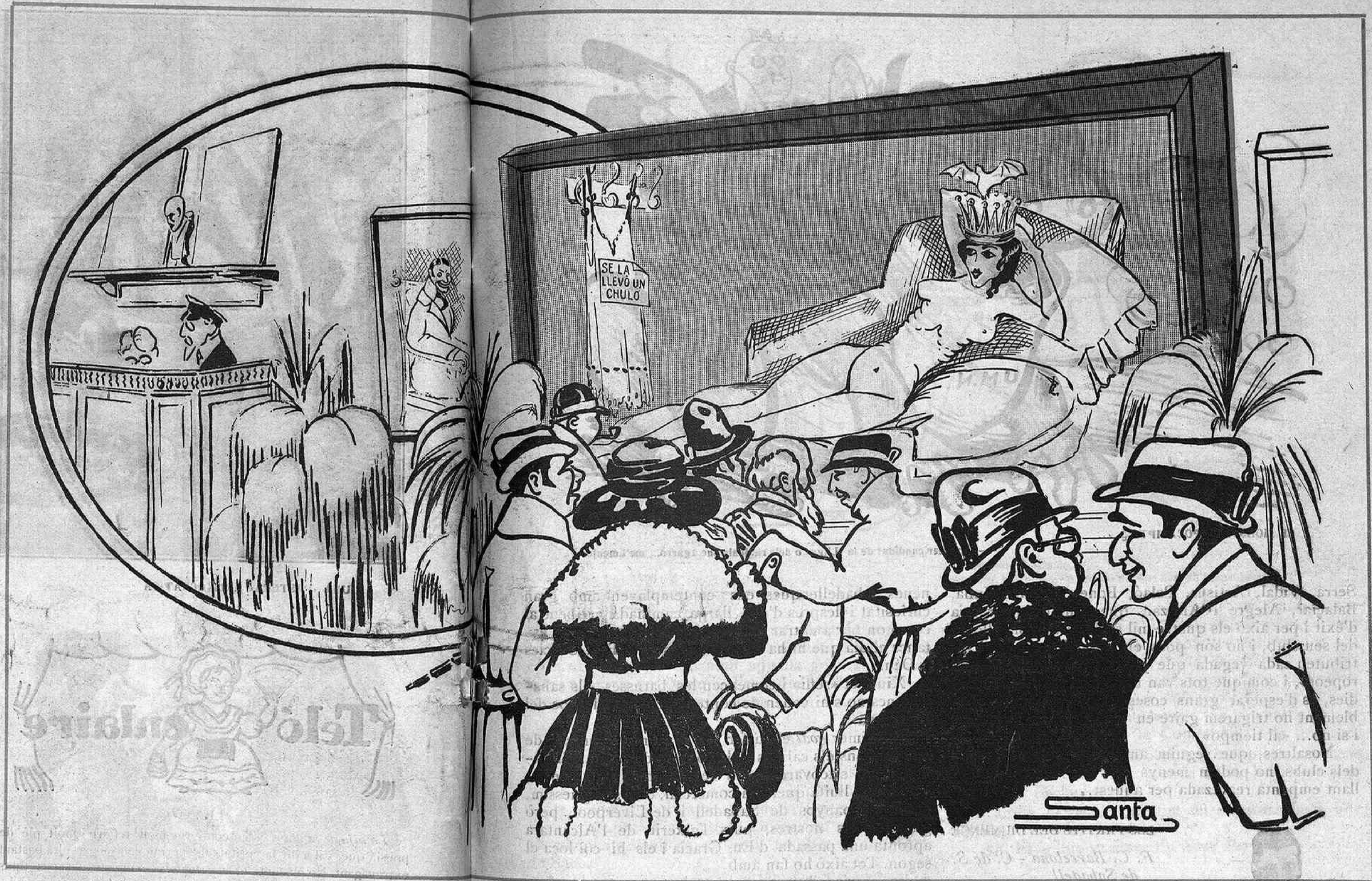
ATENEU NACIONALISTA VERDAGUER

S'estrenà *Fatalitats*, obra valenta i ferma. Dels tres actes, cal remarcar el primer d'una construcció perfecta, el segon, on la punyent narració assoleix tota la seva valor. Exceptuant quiscunes escenes que creiem excessivament llargues i la constant repetició de conceptes de que l'obra està fardada, el primer drama de l'Aleu constitueix un falaguer èxit.

La petita enamorada, és una joliva comedieta del jove autor Joan Barcelona quina construcció és feta de mà destra, abocant-li la gràcia a dolls. En el llenguatge l'autor hi posà tota la cura. En la interpretació la senyoreta Castillon palesà ésser una veritable i excepcional ingènua. En Barcelona fou reclamat al prosceni per a rebre els aplaudiments del públic.

MUSIQUERIES

El notabilíssim «Sextet Iberia» donà diumenge, al «Poliorama» un matinal benèfic. Fou un concert ben triat i ben executat. Integren el programa obres de Mozart, Rubinstein i Beethoven. Tant els concertistes senyors Calsina, Tarragó i Torrens (J. i A.) com els professors del «Sextet» es vegeren premiats amb llargs i merescuts aplaudiments per la justa i brillant interpretació, que senyala un pas ferm i segur en l'artístic camí gloriós de la simpàtica entitat musical.

— De qui és aquesta «maja»?... de Goya?...
 — No; aquesta és obra dels regidors.

ELS DEPORTS

FOOT-BALL

EL C. D. EUROPA

No fa gaires anys que existia un club de poca fama i aquest era el C. D. Europa.

Quan el fundaren comptava amb pocs socis i amb un primer equip molt fluix; però es veu que aquest club estava predestinat a ésser un dels primers de la nostra terra, i així ha sigut.

Va anar creixent i la seva fama augmentà a mida que pasava el temps i aquells xicotets principiants, posaren tal entusiasme en el joc, que varen lograr grans victòries i anaren augmentant de categoria, guanyant-se les simpaties del públic.

Els seus èxits els va animar i, a força de posar les seves activitats a favor del seu aimat club, aquest va anar creixent, i varen tenir que canviar de terreny, donada la importància que adquiria.

En aqueixa data varen tenir l'acert de nomenar President del C. D. Europa al gran deportista i ferm admirador del foot-ball, don Joan Matas, i aquest senyor va donar tanta empenta a dit club, que tots

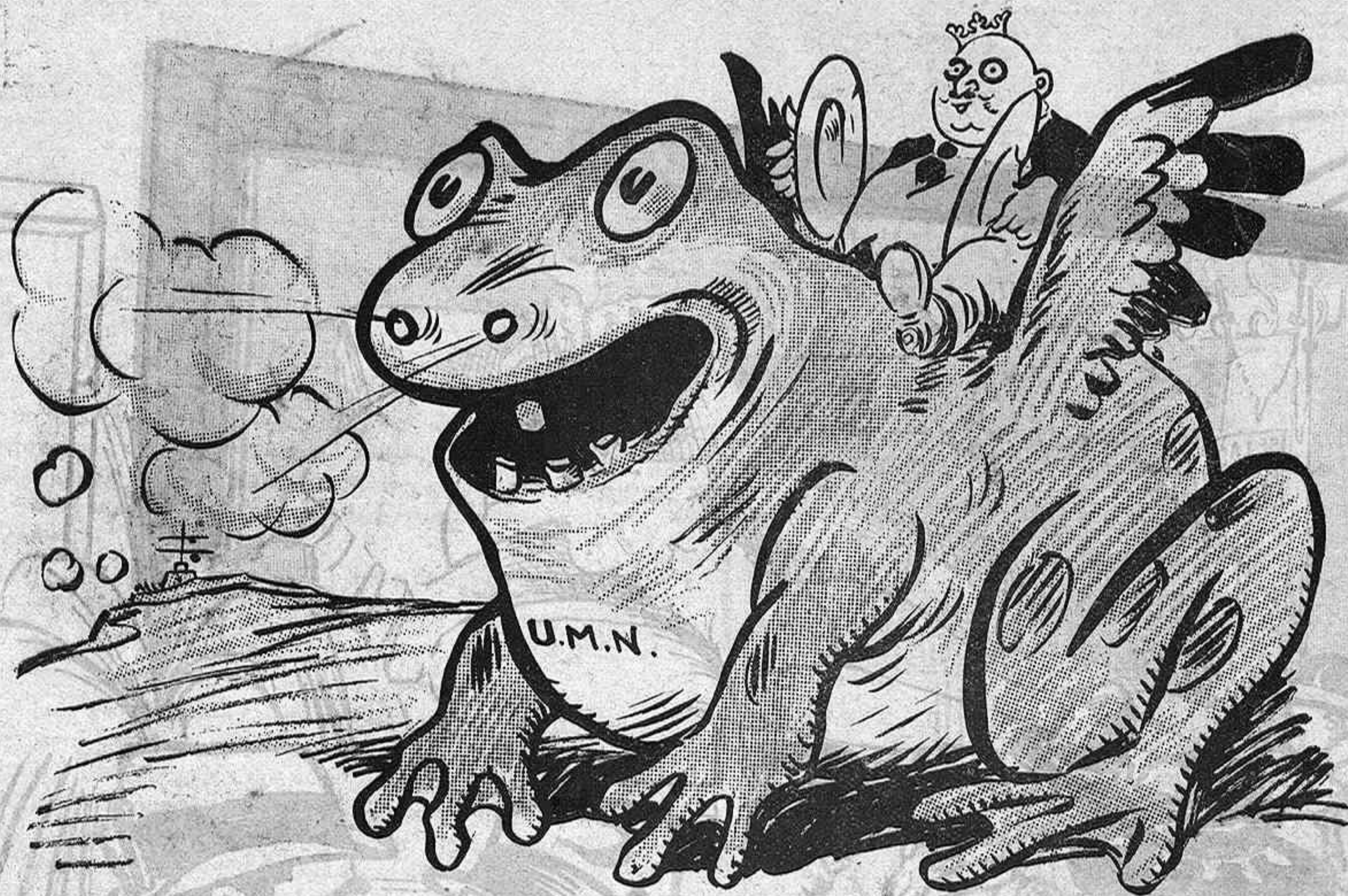
plegats, Junta, jugadors i socis, varen admirar com creixia, amb gran satisfacció.

Una vegada ingressats al grup A, en el primer campionat, ja alcançaren el segon lloc de la classificació general.

Durant els istius ha sortit per terres espanyoles, emportant-se bells records de totes les ciutats que han visitat, i ara, prepara una sortida per França i Suïssa.

Actualment posseeix un esplèndid camp de joc amb una admirable visualitat, és dels millors que tenim en la nostra ciutat.

El seu primer equip està compost per En Bordoy,

EL MONSTRE APOCALIPTIC

—El primer candidat de la «Lliga» o dels radicals que agarro... me'l menjo.

Serra, Vidal, Artisús, Pelaó, Bonet, Pellicer, Juliá, Balacià, Alegre i Alcàzar, que són una garantia d'èxit i per això els quatre mil socis estan orgullosos del seu club, i no són pocs els aplaudiments que els tributen cada vegada que juguen els simpàtics «europeos», i com que tots van units i no hi han discòrdies, és d'esperar grans coses d'aquest club (probablement no trigarem gaire en veure grans sorpreses) i si no... «al tiempo».

Nosaltres, que seguim amb gran interès el camí dels clubs, no podem menys que fer resaltar la brillant empenta realitzada per aquest.

ELS PARTITS DEL DIUMENGE

F. C. Barcelona - C. de S. de Sabadell

Ai, la mare! Encara esbufeguem els que varem anar a Sabadell, perquè, com ja saben, aquest partit es jugà en el país dels teixits.

Tot bon aficionat i admirador del F. C. Barcelona, va dinar aviadet i cap a la estació a agafar el tren.

Un cop dintre dels vagons, que anaven plens de gom a gom, ens vàrem passar una horeta comentant el probable resultat.

I ja som a Sabadell! Baixem. Rambla amunt, les

nenes sabadellenques ens contemplaven amb gran curiositat i després d'una llarga caminada arribem al camp on per a entrar hem de fer cúa, com en els estancs el dia que hi ha «saca». Ja som a dins. Gràcies a Déu!

Xiula el «refli» i comencen les batusses, els sabadellencs no s'hi veuen de contents davant del joc del Barcelona.

El primer *goal* el va fer En Martínez d'un cop de *tête* que fins els cabells se li posaren de punta. El Sabadell no s'acovardeix, al revés, ataca amb ciència; veiem una lluita quelcom comercial, com si diguessim, entre els panyos de Sabadell i de Liverpool, però guanyen els nostres, puix l'aixerit de l'Alcàntara aprofita una passada d'En Gracia i els hi col·loca el segon. Tot això ho fan amb molta «seriedad y aseó». L'Alcàntara fa el tercer. En Martínez no vol ésser menys entra el quart i a les darreries del partit el «Barce» fa el quint, i com que no hi ha «quinto malo» es planten i no en varen fer cap més.

Del Barcelona En Semitier, que va fer de Providència... amb pantalonets i *jersey*; En Gracia, passant més pilotes que una... carnicera; i En Piera i Sagi-Barba, «estupendos».

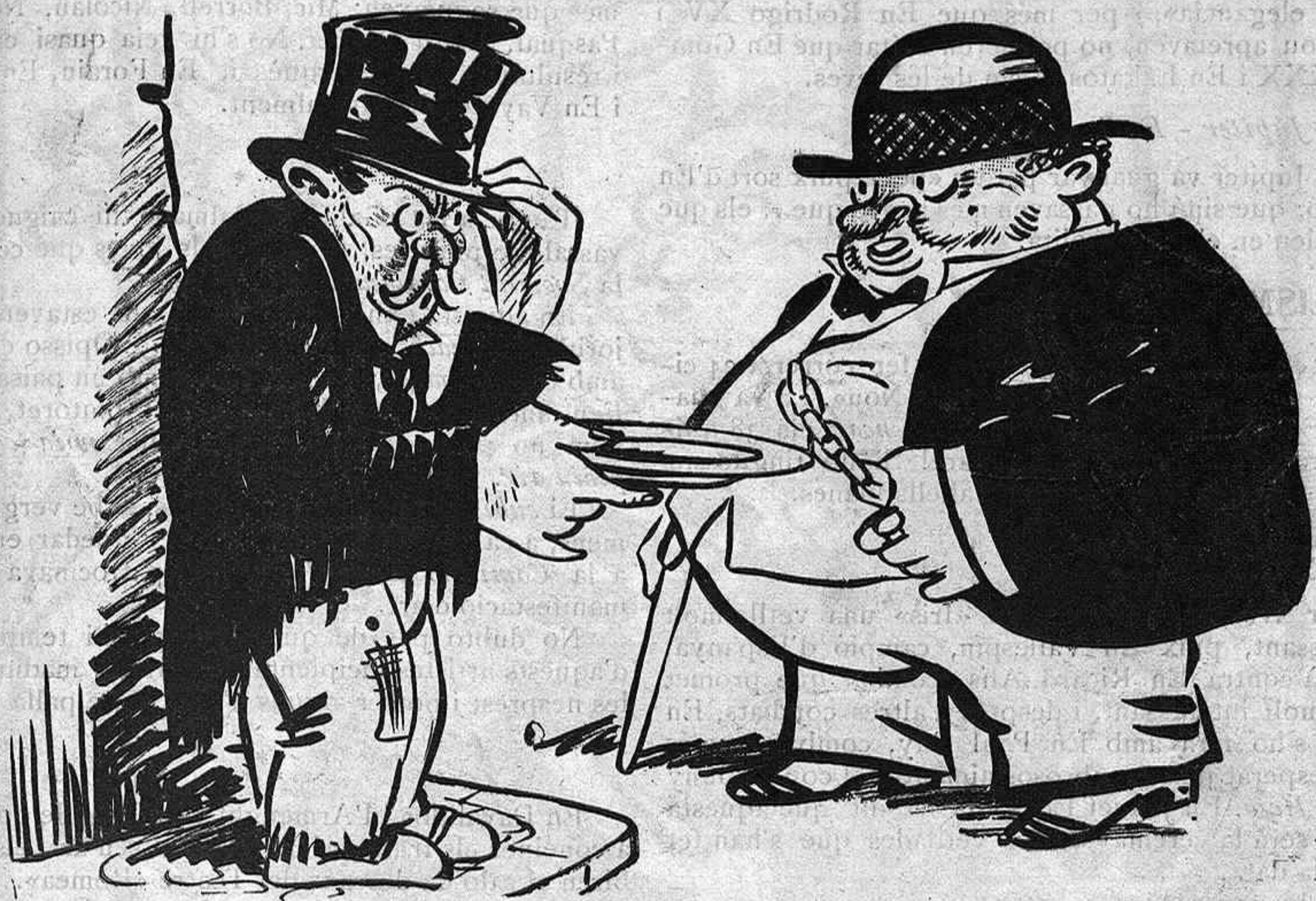
Del Sabadell En Cabedo—no és el dels contes,

Barnard, notable xutador anglès

El príncep de Ga'es, sportman eminent

PREDICANT AMB L'EXEMPLE

—Senyoret, una gràcia de...

—Dispenseu, bon home; En Cambó diu que hem de fer economies.

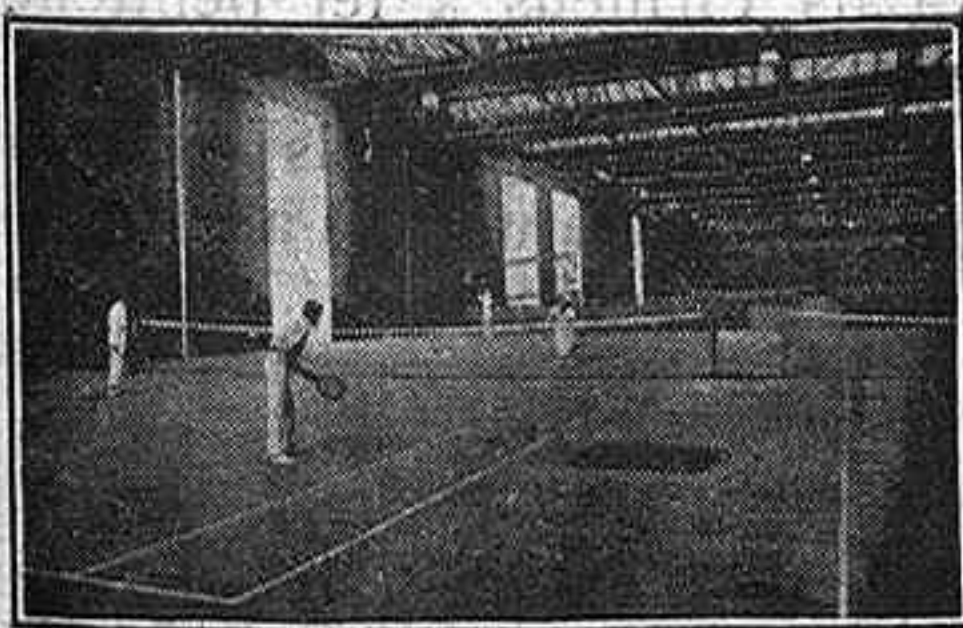
eh!—En Morera i En Grau... *pera, passa i repassa.*
Un cop llestos, per a tornar a agafar el tren varen ésser els esglais, doncs amb aquella generació qual-sevol agafava un cotxe... Però què hi farem! No va guanyar el Barcelona? alabat sia Déu.

F. C. Internacional - C. D. Europa

Una gran gentada va anar al camp dels estrellats per a veure la lluita que farien els dos equips a dalt citats, i com que el partit prometia ésser força interessant, degut a l'igualtat de forces, heu's aquí perquè els aficionats acudiren en gran nombre al camp dels de Sans.

A l'hora de començar, el públic omplenava el camp. Durant la primera part, semblava «La Bohemia», ningú es volia cansar, però l'Internacional, a les acaballes, va fer un *goal* d'un xut d'En Tonijuan, i així va acabar aquesta part.

Al començar la segona, surten els nois de l'Europa com si els haguessin clavat banderetes de foc, quinta manera de jugar, encara quan hi penso m'esgarrifo; però els nois de Sans, dues vegades que arribaren als dominis de l'Europa, feren dos *goals* més. Els nois d'en Matas ataquen amb fe i per últim, l'Alegre, va fer el primer; el segon el feu En Balaciar, tot

Un partit de tennis nocturn, a Londres

fent «piruetas», el tercer, l'Alcázar, amb la mateixa lleugeresa com quan es fica per sota les cadires, per cert que avui ha caigut damunt d'una damisella que ja la voldriem per... anar al *cine*; i per últim, els «europeos» varen fer el quart per *obra y gracia*...—no direm de l'Esperit Sant, perquè aquest no era futbolero, lo més devia ésser soci de la Colombòfila—de l'Alegre, que'l feu d'un *penalty*. Total, un bon partit i que ens vàrem quedar amb una prenda d'En Julià que ja la tornarem. Esclaves, no!

S'acabà el partit i tothom en va sortir més que satisfet.

Ah! El «refli» va ésser En Sant Pere.

R. C. D. Español - C. de S. Avenç

Heu's aquí una sorpresa, l'Espanol va guanyar als nois de l'Avenç per dos *goals* fets per En Juanico i En Loredó. Amb aquella alegria tan típica de l'Espanol, se'n va embutxacar els dos punts. Si la Federació els hi dona perquè...

L'Ibars va tenir una tarda molt maca; vui dir amb èxit. En Coca, per més que s'acostava al porter del «Real», no va poguer fer res. Diuen que l'Ibars va dir que no en volia, de coca... ensucrada, ni amb... *Gularons*.

F. C. Martinenc - F. C. Badalona

El primer va guanyar amb «equi-

Un aprenent de boxador amb la nova careta protectora

dad y elegancia», i per més que En Rodrigo XV i En Bou apretaven, no pogueren evitar que En Gombau XXX i En Lakatos fessin de les seves.

C. D. Júpiter - F. C. Tarrassa

El Júpiter va guanyar per un «pel», puix sort d'En Samsó, que sinó ho passaven més negre que... els que treballen en el Metropolità.

CICLISME

El «Sport Ciclista Català», va fer córrer a 24 ciclistes per endur-se'n la «Copa dels Nou». La va guanyar En Benigne Escobar, que va *pençar* els 38 quilòmetres en 14. 29 m. Ai, la mare! Si ho tinguessim de fer nosaltres, ens sortirien cabells blancs.

BOXA

Per avui, s'anuncia en el «Iris» una vetlla molt interessant, puix En Vallespín, campió d'Espanya, lluitarà contra En Ricard Alís, combat que promet ésser molt interessant, i després d'altres combats, En Grassi s'ho farà amb En Paul Gay, combat que és força esperat pels nombrosos aimants del cop de puny i *tente tieso*. En Joanet Elías ens ha dit que aquesta vetlla, serà la «crema» de les vetllades que s'han fet fins a la data.

No hi mancarem.

CURSES

A Horta, varen córrer uns 40 «corredores pedestres», que varen fer una cursa *vermouth*.

Va guanyar En Cutre, seguit per En Ribas, Miquet, etc. Fou un èxit aclaparant per als que «penraven» i per als que badaven.

I fins l'altra setmana.

NOLUS

MACOS I MICOS—UN «MACO» DE PRIMERA

Jo no sé per què com més apreten els frets més s'escalfen els artistes a fer exposicions: deu ésser per allò que va dir En Campoamor:

El gran sol de la gloria quemà de lejos y de cerca enfría

Sigui com sigui, hi ha una desfilada tan grossa de *macos* i de *micos* per tot arreu, que un hom no hi pot donar l'abast. A les «Galerias Laietanes» l'Associació d'Amics de les Arts acaba de celebrar-hi el seu tercer saló de Tardor, compost de quaranta expositors amb una vuitantena de treballs. Hi feren bon paper En Cabañas, En Canals, En Cañellas, En Colom, En Carles, l'Elías, En Nogués, l'Obiols, En Sainz de la Maza, En Suñer y En Vayreda, *bis*. El paper de *mico* quedà reservat a uns pocs futuristes *enragés* i cubistes enigmàtics, els quals representaven l'extrema esquerra de l'art.

Al costat dels Amics de les Arts s'hi exhibia la col·lecció Albiñana, amb setze artistes y vint-i-vuit treballs, ben notables per cert, els quins duïen les fir-

mes que segueixen: Mir, Borrell, Nicolau, Nonell, Iu Pasqual, Smith i Suñer. No s'hi veia quasi cap *mico*, i resultaven *macos* perquè sí, En Forain, En Moreau i En Vayreda I. Naturalment.

* *

També a les «Galerias Dalmau» hi caigué un devassall de pintures, degudes als joves que componen la Societat Catalana d'Estudiants.

En aquesta exhibició els *micos* hi estaven en majoria, i els *macos* no ho eren gaire. L'Opisso estava bé amb el seu *bodegó*; En Terrasa, amb un paisatge; En Feu, amb una testa al carbó; i cert pintoret, de quin nom no puc recordar-me, amb una *noia cosint*, a *plein air*.

El *cubisme* també treia el nas, si bé vergonyosament, a cà'n Dalmau, per a no fer quedar en ridícol a la Comissió de Cultura que patrocinava aquella manifestació d'art.

No dubto pas de que, amb palla i temps, molts d'aquests artistes incipients arribaran a madurar, com les nespres; i potser alguns d'ells, sense palla i tot.

* *

En Davalillos i l'Armengol desitjosos de donar-nos a conèixer els fruits primerencs del seu art, els inquiriren al saló de descans del Teatre «Romea».

Es tracta de dos bons nois que tenen pasta de pintor i bastantes manetes. En Davalillos resulta força *constructiu* i assenyat, així com el seu company molt *fugitiu*, tota vegada que cultiva l'impressionisme *instantani* i tot ho deixa a mig fer.

Són dos pintorets, però, que s'han lligat bé les espardenyes i arribaran lluny si no s'aparten de la dreuera abans d'hora.

* *

Per últim, al «Saló Parés», ens trobem amb un artista sol, i *maco* de debò. En Juli Borrell, l'exaltador de la formositat del sexe *contrari*, que no sap trobar assumpte per un quadre, com no sigui posant-hi una mossa bonica, al menys.

Jo no sé pas on pesca les seves models aquest Tenori de la pintura. Començant per la *Niña bien* i la *Manola de rumbo*, passant per la ròssa de *Vell i Nou*, per la bruna que's pentina al balcó *En plena primavera*, i per la ramelletera que ens ofereix *La flor més bonica*, i acabant amb els diversos aspectes de la Xirgu en el paper de *Carmen*, totes les seves dones, volia dir pintures, resulten atractives, decoratives i expressives, i sorprenen per la riquesa de les colorines amb les quals sap vestir-les.

De tant en tant, però, li passa allò d'aquell frare que l'embaïaven les perdius, perquè en menjava massa sovint. Llavors se'n va als Pirineus a fer penitència, i s'entreté pintant paisatges tan notables com *Cel de tronada* i *Bellver a vista d'ocell*, en els quals s'hi troba una encertada visió de la naturalesa amb la seva miqueta de poesia i tot.

I es perquè En Juli Borrell encara que jove i xarmant, resulta sempre, pintant, ço que se'n diu un *gat vell*.

C. ARBÓ

TRIFUGUES DE DOMADOR

—Es extraordinari!... A l'hora de donar-los-hi els millors falls, és quan les feres se m mostren més rab'oses.

 ESQUELLOTS

Segons En Maynés (a) el «llagostí de la «Lliga», de totes les desgràcies i calamitats que passen a la Casa Gran en tenen la culpa els empleats immorals i ineptes colocats pels partits enemics de la «Lliga».

Qui'ns ho havia de dir!

Sols els empleats, immorals i ineptes? I... encara els que no són lligueros, oi?

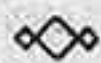
I aquest charlotesc parent polític d'En Maynés, el *abuelo* «políglota» municipal de tres un quarto, que parla i escriu (?) l'uruguayo, el paraguayano i el *papagayo* tan bé com En Cullaré el castellà, no és un cas *clavat*, i tan *clavat*! de *asnocràcia* lliguera-municipal?

Res, que la té molt groixuda... la samarreta, el saltimbanqui primer de la colla dels «fivallers»... de pa sucrat amb oli!

Ens trobem en plè període electoral, falten dos dies per a que tots els ciutadans yagin a exercir el sacratíssim dret del vot, i... com si res.

En tertúlies, en cafès, al carrer, a casa, a tot arreu es parla més del Carnestoltes i d'En «Charlot» del «Novedades», que de les properes eleccions.

Oh, santa indiferència política!... Tu ets la patrona de Camprosal *Quosque tandem?* ..

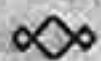

En el darrer Consell de la Mancomunitat es va parlar de la construcció de ponts.

Troband-nos en vigília d'eleccions, no està desatinada la conversa.

Podien parlar els consellers del «pont» que cada vegada els «lligaires» ofereixen als jaumins.

Que és un model de ponts.

Dança macabra.

Segons dades de l'Institut Demogràfic, els barcelonins, eters víctimes de la *grippia* ens en anem ara a la ratlla de cent defuncions diàries.

Cent morts cada dia, per a Barcelona, són masses morts.

I si an aquestes hi afegim les que diàriament exeeuten en De Sanctis al «Romea», En Nolla al «Cómico», En Morano al «Goya», i En Rojas al «Circo Barcelonés», ja és el comble de la mesura.

Ballarugues carnavalesques.

Ja hi som, ja!...

La Casa «Aurigemma-Cañadó» ha anunciat ja pomposament un floret de balls de disfreses al *Novedades* que faran tronar i ploure. Balls de tots colors, i concursos, i... demanin!...

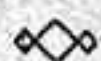
I com que ja sabem lo esplèndida que és aqueixa casa en matèria de bona presentació, i lo bé que sap organitzar els festivals,... augurem un gros èxit.

— També els graciencs s'han animat a fer un Carnestoltes digne; i han començat al «Bosque» una sèrie de balls de màscara, que ja els dic jo que per l'elegància de les disfreses i per l'esplendor de la Sala poden competir amb els millors del centre de la ciutat.

Aqueixos balls, que faran tropa en el món de la gresca i la *grimègia*, començaren dissabte i acabaran el dia 4 de març, amb dugues bandes contractades i grans premis als trajos més originals.

Doneu-vos ànsia, jovent!

Cap al «Bosque» falta gent.

Retallem d'un butlletí que acaba de publicar una Escola Oficial d'Agricultura:

«Las patatas, solas, son insuficientes para la alimentación de los cerdos.»

I hom pensa:

Doncs mireu que, al preu que estan avui, molts ciutadans lliures de la lliure Espanya, s'han d'accontentar amb patates soles... i gràcies.

I això que no són porcs.

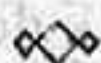

Cada dia es registren casos de gent pagesa que ha sigut timada pel procediment de les «misses».

Consolin-se pensant que aniran al cel,

Per tontos.

I els timadors també: per missaires.

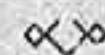
Encara que amb algunes llastimoses salvetats, s'ha aprovat per l'Ajuntament un projecte de urbanització de la Plaça de Catalunya.

El projecte diuen que és degut al senyor Puig i Cadafalch.

Què esperen, doncs, a realitzar-lo?

Vinga la gran Plaça i, al mig, l'estàtua del Gran Arquitecte, així amb majúscules.

Els barcelonins sabríem que és el famós President, i els «masons» el pendrien pel *Supremo Hacedor*.

S'assegura en els còrcols polítics que el futur batlle serà un marquès molt donat a la gran vida; a la vida bona i alegre que's pot donar tot un marquès a Barcelona.

Visca la mandanga i la grimègia!

En els music-halls ho celebraran destapant-se unes quantes ampolles de Pommery.

I el bon Mir i Miró exclamarà des de ultra-tomba:

— Endavant les atxes!... Ja he deixat hereu!

V. R. M.: Aniran sortint a mida que l'espai ho permeti.—A. Guabarris: Suprimirem l'anècdota final, que ens sembla de mal gust.—Manuel Mainou: No'ns atrevim a publicar-ho. Hi ha massa sinceritat, una cruel sinceritat en aqueixa carta.—Petroni II: De dugues, una.—T. Domingo (Paris): Sento haver-li de dir que els versets són bastant defectuosos.—No badem: Enterats, i li desitgem bona sort en la seva tasca detectivesca.—J. G. i D. V.: Igualment, bon any!—J. Puig: Es graciosa, la caricatura, però no té condicions publicables.—Francesc Graells: S'estima el simpàtic intent, però en aquest punt som modestos i no volem insertar-ho.—S. M. i R.: Ho llegirem en santa calma, i... no podien anar, no senyor.—Avant: Versos molt bonics, però que no diuen res de nou. Intenti quelcom humorístic, i veurem.—Matamoros: Mirarem d'aprofitar-ho en *La Campana*.—A. Munt i Crits: Lo mateix li dic.—Manso núm. 1.: Si no tots, bona part, i en un número pròxim.

— Es sapigut que al món hi han moltes meravelles que són encant dels ulls, consol de l'existència. Això tothom ho sap perquè és veritat certa. Mes ¿què fóra del món i tantes coses belles, sense l'hermosa llum de la LAMPARA "Z"?

Antoni López, editor — Rambla del Mitg, núm. 20

Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Oim, 8
BARCELONA

Obres catalanes d'En SANTIAGO RUSIÑOL

Anant pel món. (2. ^a edició)	Ptes. 2 (Agotada)	La nit de l'amor	Ptes. 1'50
El místic. (2. ^a edició)	2	Del Born al Plata. (Impressions de viatge.)	2 (Agotada)
Oracions. Amb música d' E. Morera. (2. ^a edició)	2	Port-Tarascó, d'Alfons Daudet. Traducció.	2
Fulls de la vida	2 (Agotada)	El pintor de miracles	1'50
Els Jocs Florals de Canprosa. (2. ^a edició)	1'50	La Verge del Mar	1'50
El bon pollicia	2	El despatriat	2
Monòlegs. (2. ^a edició)	2	El triomf de la carn	1'50
La bona gent	2 (Agotada)	La illa de la calma (2. ^a edició)	2
Tartarin de Tarascó. D'A. Daudet. (Quart miler)	2 (Agotada)	L'Homenatge	1'50
El pati blau.	2 (Agotada)	La lepra.	1'50
El poble gris	2 (Agotada)	L'Arma	1'50
La mare. (8. ^a edició). (Quinze miler)	2 (Agotada)	L'envelat de baix	1'50
La «merienda» fraternal. (4. miler)	1'50	Glosari, per Xarau	2
L'Alegria que passa.	1'50	El català de «La Mancha»	2
L'heroic.	2 (Agotada)	El pobre viudo	2
Llibertat!	2	A cà l'antiquari (Sainet.)	2
La fira de Neully	2	L'auca del senyor Esteve (Cinc actes) (2. ^a edició)	2
Els savis de Vilatrista.	2 (Agotada)	«Gente Bien» (Sainet) (3. ^a edició).	1'50
L'auca del senyor Esteve (8. ^a ed.)	2	Els Naufragis	2
L'hereu Escampa	2 (Agotada)	En Josepet de Sant Celoni (Novel·la picaresca)	2
En Tartarin als Alps	2	«Souper-Tango» (Obra satírica en un acte)	1'50
La llei d'herència.	2	La casa de l'art (Peça en un acte)	1'50
Aucells de pas.	2	L'acaparador (Peça satírica en un acte)	1'50
La intel·lectual.	2	Bataneros en comandita (Sainet de costums financeres en un acte)	1'50
El redemptor	2	El català de «La Mancha», tragi-comèdia en quatre actes	2
Cors de dona	2	«Chauffeur,... al Palace»!...	1'50
El Teatre per dins	1'50		
Dol d'«alliviu»	1'50		
El daltabaix	2		
El titella pròdig	1'50		

ESTÀ PER A SORTIR
LA NOVA EDICIÓ DE

EL PATI BLAU

AVIAT LA MARE i EL MISTIC NOVES EDICIONS

La Ciudad de Barcelona

Itinerarios prácticos

GUIA «LOP»

Pesetas 3'50

MAPA DE EUROPA

Con la rectificación de fronteras después del Tratado de Paz firmado en Versalles.

PESETAS 2'50

LA NOVELA DE UN NOVELISTA

Por A. PALACIO VALDÉS

Un tomo 8.º Pesetas 5

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, a' més 30 céntims per a certificat. Als corresponals se'ls otorguen rebaixes.

ENTRE FAMILIA

—Escolteu, sagristà: jo també puc arribar a ésser Pare Sant?
—Ets massa dolent. Al més que arribaràs tu, és a oncle diable.